

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

z języka polskiego w klasach IV-VIII

I KRYTERIA OGÓLNE

§1

1. Raz w semestrze uczeń może być nieprzygotowany do lekcji bez podania przyczyny. O nieprzygotowaniu powinien wcześniej (przed lekcją) poinformować nauczyciela. Nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów i zajęć, na których wystawiana jest ocena końcowa.
2. Praca klasowa jest obowiązkowa. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może jej napisać z całą klasą, powinien to uczynić w terminie tygodniowym od napisania prac przez klasę.
3. Ocenę z pracy klasowej można poprawić (w ciągu tygodnia od oddania prac)
4. Błędy ortograficzne w sprawdzianach z gramatyki oraz sprawdzianach krótkich mogą spowodować obniżenie oceny.
5. Terminy prac poprawkowych wyznacza nauczyciel.
6. Uczeń zobowiązany jest do czytania lektur obowiązkowych.
7. Uczeń zobowiązany jest do solidnego wykonywania zadań domowych. Nieuzasadniony dwukrotny brak zadania skutkuje oceną niedostateczną. Powtórzenie się tego typu sytuacji sugeruje brak dostatecznego dozoru – Nauczyciel zobowiązany jest osobiście spotkać się z Rodzicami.
8. Wszelkie uwagi i informacje pisane przez Nauczyciela do zeszytu przedmiotowego powinny być podpisane i wzięte pod uwagę przez Rodziców.

§2

Przedmiotem oceny semestralnej i końcowo rocznej ucznia są:

1. Wiedza przedmiotowa;
2. Umiejętność komunikowania się poprzez mówienie, czytanie, pisanie, słuchanie;
3. Umiejętność rozwiązywania problemów, uzasadniania, argumentowania;
4. Kreatywność; aktywność na lekcjach;
5. Solidność w wykonywaniu pracy domowej, skutkująca lepszym utrwaleniem wiedzy i umiejętności;
6. Czytanie – zgodnie z wyznaczonym terminem i wskazówkami Nauczyciela wszystkich lektur obowiązkowych oraz wykazanie się znajomością i zrozumieniem ich treści; aktywna praca z lekturą na lekcjach;
7. Estetyka i rzetelność w prowadzeniu zeszytu przedmiotowego oraz zeszytu ćwiczeń

§3

Sposoby sprawdzania stopnia opanowania wiedzy i umiejętności:

1. Prace klasowe (zapowiedziane tydzień wcześniej), przynajmniej 2-3 w semestrze; możliwe jest zwiększenie tej liczby w zależności od poziomu pracy klasy.
2. Sprawdziany z większej partii materiału (zapowiedziane tydzień wcześniej; możliwość poprawy – jak w pracach klasowych).
3. Dyktanda ortograficzne.
4. Odpowiedzi z lekcji bieżących (trzy jednostki lekcyjne wstecz, a jeśli dana tematyka obejmuje większą liczbą godzin, np. omawianie lektury – możliwość odpytania z więcej niż trzech lekcji)

a. Forma ustna

Przy ocenie wypowiedzi ustnej ucznia nauczyciel bierze pod uwagę następujące czynniki:

- Zakres wiadomości z przedmiotu;
- Umiejętność komunikowania się;
- Umiejętność rozwiązywania problemów;
- Poprawność i kulturę językową przekazywania wiadomości;
- Umiejętność uzasadniania, argumentowania;
- Kreatywność;
- Gotowość do stosowania wiedzy z innych przedmiotów na języku polskim.

b. Forma pisemna: sprawdzian krótki (tzw. kartkówka) nie musi być zapowiedziany, podobnie jak odpytywanie ustne

O formie odpytywania z lekcji bieżących decyduje nauczyciel, biorąc pod uwagę sytuację dydaktyczną w danej klasie.

Oceny z lekcji bieżących nie podlegają poprawie – ich weryfikacja nastąpi podczas prac klasowych i sprawdzianów.

5. Zasady oceny sprawdzianów i kartkówek:

0 –29 %	niedostateczna
30 –49 %	dopuszczająca
50 –69 %	dostateczna
70 –89 %	dobra
90 –97 %	bardzo dobra
98 -100%	celująca

§4

Znajomość lektur obowiązkowych

1. Lektura zapowiadana jest z przynajmniej miesięcznym wyprzedzeniem. Informację o terminie przeczytania lektury i sposobie pracy z nią podpisują Rodzice, jednocześnie biorąc odpowiedzialność za wywiązanie się ucznia z tego obowiązku.
2. ***Ponieważ lektura jest podstawą do pracy na kolejnych lekcjach oraz materiałem do wypracowań klasowych – wykazanie się znajomością jej treści i problematyki jest warunkiem niezbędnym do otrzymania oceny pozytywnej na koniec semestru lub roku.***
3. Znajomość lektury może być sprawdzana za pomocą testów, krzyżówek oraz wypowiedzi ustnych.
4. Aby zaliczyć lekturę, uczeń musi odpowiedzieć na 70% pytań dotyczących treści książki.
5. Uczeń ma możliwość poprawy testu lub odpowiedzi z lektury w ciągu tygodnia od oddania ocenionych przez Nauczyciela prac.

Uwaga! Chodzi o przeczytanie ze zrozumieniem lektury, a nie jej streszczeń czy obejrzenie filmu.

§5

Co podlega ocenie w wypracowaniu pisemnym

1. Temat (właściwe, ciekawe ujęcie tematu, związek zadania z jego tematem, obszerne rozwinięcie tematu, bogactwo treści).

2. Styl:

- Poprawność stylistyczna (ładnie, w sposób uporządkowany zbudowane zdania),
- Logiczna (zdania mają sens),
- Gramatyczna (poprawnie użyte formy wyrazów),
- Ciekawy, żywy język, bogate słownictwo, właściwie dobrane wyrazy i zwroty.

3. Forma i kompozycja zadania:

- Układ treści, uporządkowanie jej,
- Trójdzielna budowa zadania,
- Właściwa długość i zawartość poszczególnych części,
- Spójność tekstu (poszczególne myśli powiązane ze sobą, logicznie po sobie następujące),
- Właściwa forma (np. charakterystyka, list...).

4. Estetyka i układ graficzny (pismo, przejrzystość pracy, akapity).

5. Ortografia i interpunkcja.

II KRYTERIA SZCZEGÓŁOWE

§1

PISANIE

Celujący	Potrafi napisać zadanie zawierające wypowiedzenia złożone. Używa w piśmie słownictwa znacznie wykraczającego poza treści nauczania. Pisze teksty bardzo dobrze zorganizowane i spójne. Interpretacja tematu jest dojrzała i pogłębiona. Pisze teksty w odpowiedniej formie i o odpowiedniej długości. Pisownia jest bez zastrzeżeń.
Bardzo dobry	Potrafi napisać zadanie zawierające złożone struktury i słownictwo. Potrafi w sposób spójny zorganizować tekst. W zadaniu pisemnym zawiera wszystkie istotne punkty. Temat jest wszechstronnie omówiony. Pisze teksty o odpowiedniej długości. Używa prawidłowej pisowni.
Dobry	Próbuje pisać, stosując złożone struktury i słownictwo. Pisze teksty na ogół dobrze zorganizowane i spójne. W zadaniu pisemnym zawiera wszystkie istotne punkty, choć niektórym poświęca niewiele miejsca. Pisze teksty nieco krótsze lub dłuższe od wymaganej długości. Używa przeważnie prawidłowej pisowni.
Dostateczny	Potrafi napisać zadanie zawierające proste struktury i słownictwo. Potrafi zorganizować tekst, który mógłby być bardziej spójny. W zadaniu pisemnym zawiera większość istotnych punktów. Może pisać teksty wyraźne dłuższe lub krótsze od wymaganej długości. Używa czasem nieprawidłowej pisowni i interpunkcji.

Dopuszczający	Próbuje pisać zadania zawierające proste struktury i słownictwo. Tekst bywa spójny, ale brak mu organizacji. W zadaniu pisemnym zawiera niektóre istotne punkty. Może pisać teksty zdecydowanie różne od wymaganej długości. Używa w większości nieprawidłowej pisowni.

§2

MÓWIENIE

Celujący	Posługuje się poprawnym językiem, nie popełnia żadnych błędów składniowych, gramatycznych, leksykalnych. Potrafi wyrazić zamierzone treści myślowe i uczuciowe, konkretne i pojęciowo-abstrakcyjne. Umiejętnie zabiera głos w dyskusji. Umie przekazać określone treści. Nie ma wątpliwości ze zrozumieniem jego wypowiedzi.
Bardzo dobry	Z powodzeniem przekazuje własne sądy. Mówi bez wahań, posługuje się poprawnym językiem, popełniając tylko nieliczne błędy. Dysponuje dużym zasobem słownictwa dla wyrażania swoich myśli i idei. Potrafi zabierać głos w dyskusji. Odbiorca nie ma problemów z rozpoznawaniem redagowanych przez niego komunikatów językowych.
Dobry	Posiada umiejętność przekazywania zamierzonych treści. Mówi spójnie z lekkimi wahaniami. Posługuje się poprawnym językiem, popełniając niekiedy zauważalne błędy. Dysponuje zasobem leksykalnym potrzebnym dla wyrażenia określonych treści. Potrafi zabierać głos w dyskusji. Odbiorca bez trudu rozpoznaje redagowane przez niego komunikaty językowe.
Dostateczny	Czasem potrafi skutecznie przekazać zamierzone treści myślowe i uczuciowe. Redaguje z trudnością spójne komunikaty językowe. Posługuje się w miarę poprawnym językiem, popełniając jednak liczne błędy. Niekiedy potrafi zabrać głos w dyskusji.
Dopuszczający	Niekiedy potrafi przekazać zamierzone treści myślowe. Mówi spokojnie, ale ze znacznym wahaniami. Ma problemy z redagowaniem poprawnych językowo wypowiedzi. Zdarza się, że stara się zabrać głos w dyskusji, ale narusza normy językowe. Można zrozumieć część jego wypowiedzi.

§3

SŁUCHANIE

Celujący	Potrafi uważnie słuchać poprzez włączanie się w tok zajęć. Potrafi słuchać selektywnie w celu eliminowania z własnej wypowiedzi informacji, które się już pojawiły. Swobodnie bierze udział w dyskusjach tematycznych. Potrafi wysłuchane informacje wykorzystać w trakcie zajęć na lekcji w praktyce językowej. Bezbłędnie rozpoznaje uczucia i reakcje mówiącego. Potrafi dokonywać selekcji materiału rzeczowego i przekształcać je w teksty pisane. Rozumie treść złożonych instrukcji i poleceń.
Bardzo dobry	Potrafi uważnie słuchać, włącza się w tok zajęć. Słucha selektywnie w celu zrozumienia kluczowych informacji w różnorodnych tekstach mówionych i pisanych. Swobodnie uczestniczy w rozmowie. Potrafi wyciągnąć wnioski z zasłyszanych informacji i komunikatów. Potrafi z łatwością zrozumieć tekst różnorodnych instrukcji i poleceń.
Dobry	Uważnie słucha i zapamiętuje przekazywane treści. Chętnie słucha wypowiedzi innych osób, aby zrozumieć większość ważnych informacji w różnorodnych tekstach kultury. Zazwyczaj uczestniczy w rozmowie koleżeńskiej. Potrafi odtworzyć najważniejsze informacje, rozumie treść odbieranych komunikatów. Potrafi rozpoznawać uczucia i reakcje mówiącego, dokonuje selekcji materiału językowego, redaguje z niego pracę pisemną. Rozumie treść instrukcji i poleceń.
Dostateczny	Niekiedy słucha i uważnie śledzi tok zajęć. Potrafi słuchać wypowiedzi, by zrozumieć część istotnych informacji. Zazwyczaj uczestniczy w rozmowie koleżeńskiej. Powtarza najważniejsze informacje, tylko czasami rozumie treść odbieranych komunikatów. Umie zazwyczaj rozpoznać uczucia i reakcje emocjonalne mówiącego. Dokonuje selekcji informacji i przekształca je w formę tekstu pisanego. Stara się zrozumieć treści prostych instrukcji i poleceń.
Dopuszczający	Potrafi od czasu do czasu słuchać i zapamiętywać przekazywane treści. Niekiedy słucha wypowiedzi innych osób, by zrozumieć niektóre kluczowe informacje w tekstach i komunikatach. Próbuje włączać się w rozmowy koleżeńskie. Niekiedy umie powtórzyć najważniejsze informacje, próbuje rozpoznać uczucia i reakcje mówiących.

§4

CZYTANIE TEKSTÓW SŁOWNYCH I ODCZYTYWANIE INNYCH TEKSTÓW KULTURY

Celujący	Czyta głośno, wyraziście teksty o różnym zabarwieniu emocjonalnym, dobierając środki ekspresji. Wydobywa potrzebne informacje z tekstów do samodzielnej pracy. Korzysta z różnych części książek (wstęp, przedmowa, posłowie, indeks, bibliografia). Bezbłędnie określa problematykę utworu. Wskazuje wszystkie elementy świata
----------	---

	<p>przedstawionego w utworze fabularnym, bezbłędnie rozpoznaje charakterystyczne cechy języka postaci literackich, rozróżnia gatunki i rodzaje literackie. Umie określić funkcje środków artystycznych. Samodzielnie ocenia różnorodne adaptacje filmowe i teatralne, postępowanie występujących w nich bohaterów. Odróżnia tworzywo różnorodnych dziedzin sztuki, samodzielnie korzysta ze słowników oraz zbiorów i warsztatu informacyjnego biblioteki.</p>
Bardzo dobry	<p>Czyta głośno i wyraziście teksty o różnorodnym zabarwieniu emocjonalnym, dobierając właściwe środki ekspresji. Potrafi znaleźć potrzebne informacje do samodzielnej pracy. Umie korzystać z różnorodnych części książki (wstęp, przedmowa, posłowie, indeks, bibliografia).</p> <p>Określa prawidłowo problematykę utworu, wskazuje wszystkie elementy świata przedstawionego w utworze fabularnym. Poprawnie rozpoznaje charakterystyczne cechy języka postaci literackich. Umie określić funkcje środków stylistycznych w dziele literackim.</p> <p>Potrafi samodzielnie oceniać adaptacje filmowe i teatralne oraz postępowanie bohaterów. Odróżnia tworzywo różnych dziedzin sztuki. Samodzielnie korzysta ze słowników i warsztatu bibliograficznego.</p>
Dobry	<p>Potrafi czytać głośno i płynnie teksty o różnym zabarwieniu emocjonalnym, dobierając właściwe środki ekspresji. Z reguły potrafi znaleźć potrzebne informacje do samodzielnej pracy. Zazwyczaj potrafi korzystać z różnych części książki. Przeważnie poprawnie określa problematykę utworu. Umie wskazać elementy świata przedstawionego. Zazwyczaj potrafi rozpoznać charakterystyczne cechy języka postaci literackich. Poprawnie określa funkcję środków stylistycznych w tekstach literackich. Bez większych przeszkód ocenia adaptacje filmowe oraz postępowanie bohaterów. Poprawnie odróżnia tworzywo różnych dziedzin sztuki. Dobrze radzi sobie z korzystaniem ze słowników oraz zbiorów bibliotecznych.</p>
Dostateczny	<p>Czasem potrafi czytać głośno teksty o różnym zabarwieniu emocjonalnym, znajduje część potrzebnych informacji do samodzielnej pracy. Często korzysta z różnych części książek. Potrafi czasem określać problematykę utworu, wskazuje niektóre elementy świata przedstawionego w utworze fabularnym. Rozpoznaje czasem właściwe cechy języka postaci oraz adaptacje filmowe i postępowanie bohaterów. Z pewnymi trudnościami samodzielnie korzysta ze słowników i zbiorów bibliotecznych i odróżnia tworzywo różnych dziedzin sztuki.</p>
Dopuszczający	<p>Od czasu do czasu czyta wyraźnie teksty o różnym zabarwieniu emocjonalnym. Potrafi znaleźć niedużą część potrzebnych informacji do samodzielnej pracy. Umie czasem skorzystać z różnych części książek, czasem określa problematykę utworu. Czasem potrafi wskazać niektóre elementy świata przedstawionego w utworze fabularnym, z trudnościami rozpoznaje cechy języka postaci. Rzadko ocenia adaptacje filmowe i teatralne i postępowanie bohaterów. Odróżnia niektóre</p>

	elementy tworzywa innych dziedzin sztuki. Trudności sprawia mu korzystanie ze słowników i zbiorów bibliotecznych.
--	---

§5

NAUKA O JĘZYKU

Celujący	Potrafi poprawnie operować strukturami gramatycznymi prostymi i złożonymi. Stosuje właściwą interpunkcję. Używa szerokiego zakresu słownictwa zarówno konkretnego jak i abstrakcyjnego, buduje poprawne gramatycznie i spójne zdania. Systematycznie i samodzielnie poszerza zakres używanego słownika.
Bardzo dobry	Potrafi poprawnie operować strukturami gramatycznymi prostymi i złożonymi. Stosuje poprawny zapis interpunkcyjny i ortograficzny. Zasób leksykalny jest bardzo duży. Buduje spójne zdania. Używa poprawnego słownictwa o charakterze abstrakcyjnym.
Dobry	Potrafi poprawnie operować większością struktur prostych i złożonych. Bardzo często stosuje właściwą interpunkcję. Zazwyczaj używa szerokiego zakresu słownictwa odpowiedniego do rodzaju zdania. Zazwyczaj buduje spójne zdania.
Dostateczny	Poprawnie operuje niektórymi strukturami prostymi i złożonymi. Niekiedy poprawnie używa znaków interpunkcyjnych. Na ogół używa słownictwa adekwatnego do treści zdania. Potrafi budować niekiedy zdania spójne. Słownik o charakterze abstrakcyjnym raczej ubogi.
Dopuszczający	Potrafi poprawnie operować niewielką ilością struktur gramatycznych prostych i złożonych. Niepoprawnie stosuje większość znaków interpunkcyjnych. Dysponuje ograniczonym zakresem słownictwa odpowiedniego do zadania. Potrafi budować zdania, lecz w większości niespójne. Czasami używa codziennego słownictwa w sposób niepoprawny.